

מדת בדת

שינון הדף היומי בדרך קצרה

לע"נ מרן רבי יעקב ישראל בן
רבי חיים פריץ קניבסקי זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 295 פרשת עקב תשפ"ה

ע"ז ס-טו

מעשה והכשירו בבית שאן משמע רק בחמתו ובלי חמתו לא היו מכשירים אף שזב טהור,

דף סא ויש לומר שאסור רק באופן שהוא הולך עמו עד שנפל שבאופן זה טמא בזב. **משנה** מי שמטהר יין של עכו"ם לעשותו בכשרות ונתנו ברשותו בבית הפתוח לרה"ר עם יש בעיר עכו"ם וישאל מותר, ואם יש בעיר רק עכו"ם אסור עד שישאל ישב וישמור והשומר לא צריך לשמור כל הזמן ומספיק שהוא יוצא ונכנס, ור"ש בן אלעזר אומר שרשות עכו"ם היא אחת. אם טיהר יינו של עכו"ם והוא נתן ברשותו וכתב לו העכו"ם קבלתי ממך מעות מותר אך אם הוא לא מניח לישראל להוציא ללא מעות היה מעשה שאסרו בזה בבית שאן. **גמרא** יש להקשות מדוע אסור בעיר של עכו"ם הרי גם שם יחשוש העכו"ם מפני הרוכלים שמחזירים בעיירות, אמר שמואל שמדובר בעיר שיש בה דלתיים וברית שלא נכנסים אליה כלל, ורב יוסף אומר שחלון הוא כרה"ר ואשפה היא כרה"ר וכן אם יש דקל של ישראל כנגד הפתח זה כרה"ר, ובאופן שנפסק ראש הדקל ואין בו פירות נחלקו רב אחא ורבינא אם מותר או אסור האוסר סבר שהעכו"ם לא חושש שהישראל יעלה שם והמתיר סובר שהעכו"ם חושש שמא תאבד לו בהמה והוא יעלה על הדקל לחפשה.

שנו בברייתא שהקונה או שוכר בית בחצר עכו"ם ומלאהו יין וישאל דר באותה חצר מותר ואף שאין מפתח וחותם בידו, **עמוד ב** ובחצר אחרת מותר רק באופן שיש מפתח וחותם בידו, מי שמטהר יינו של עכו"ם ברשותו ודר ישראל באותה חצר מותר רק כשמפתח וחותם בידו, ור' יוחנן אמר לשונה שישנה שלר"מ אם דר שם ישראל מותר גם באין מפתח וחותם בידו ובחצר אחרת אסור גם במפתח וחותם בידו, וחכמים מתירים רק כשיש שומר יושב ומשמר או עד שיבא הממונה שבא בזמנים קבועים, ויש לדקדק על מה חלקו חכמים שאם דר בחצר אחרת גם לת"ק אסור ואם חלקו על הרישא של הסיפא הרי אמר ר' יוחנן שמותר גם באין מפתח בידו, ויש לומר שהם חלקו על הסיפא של הרישא שת"ק התיר בחצר אחרת כשיש מפתח בידו ולחכמים לעולם אסור עד ששומר ישב וישמור או שיבא ממונה שבא באופן קבוע, וקשה שאם הוא בא בזמנים קבועים הוא לא מפחד ממנו ויש לגרוס עד שיבא ממונה שלא בא בזמן קבוע ואז הוא ירא ממנו.

ר"ש בן אלעזר אמר שרשות עכו"ם אחת היא הסתפקו אם הוא בא להקל או להחמיר רב יהודה אמר בשם זעירי שהוא בא להקל שת"ק סבר שכמו שברשותו אסור כך אסור ברשותו של עכו"ם אחר וחששו לגומלים, ור"ש בן אלעזר חולק שרשות עכו"ם אחת היא ולא חששו לגומלים ור"נ אמר בשם זעירי שהוא בא להחמיר שלת"ק רק ברשותו אסור אך ברשות עכו"ם אחר מותר ולא חששו לגומלים ור"ש בן אלעזר סובר שכל רשות עכו"ם אחת היא וחששו לגומלים, וישנה ברייתא כדברי ר"נ שר"ש בן אלעזר אמר שכל רשות עכו"ם אחת היא מפני הרמאים.

מעשה שהניחו יין אצל אריסיו של פרזוק שהיה משנה למלך, וסברו התלמידים לפני רבא שחששו לגומלים רק כשאחד מושיב אצל השני אך כאן שהאריסים לא מניחים

דף ס ללישנא בתרא רב פפא אמר שכשנגע עכו"ם במקום הברז שנפל נאסר עד הברזא והשאר מותר, ורב יימר סובר שנחלקו בזה תנאים ששנינו שאם נקבה החבית מפיה או משוליה או מצדה ונגע טבול יום טמאה, ולר' יהודה אם ניקבה מפיה ומשוליה טמאה וננקבה מצדה טהורה מכאן ומכאן, וזה כרב פפא ות"ק לא סבר כרב פפא.

רב פפא אומר שאם עכו"ם מערה יין מחבית לכובא שביד ישראל היין אסור כיוון שהיין מגיע מכח העכו"ם, ואם הישראל מערה מהחבית לכובא שביד עכו"ם היין מותר ואם העכו"ם מצדד את הכובא היין שבחבית אסור.

רב פפא אומר שעכו"ם הנושא נוד וישאל הולך אחריו אם הוא מלא שאין בו קרקוש היין מותר, ואם אינו מלא שיש בו קרקוש אסור שמא יקרקש, ואם הוא נושא כובא מלאה אסור שמא נגע וחסירה מותר שאינו נוגע, ורב אשי סובר שבנוד מותר גם בחסר כיון שאין דרך ניסוך בכך.

גת שכובשים בה בקורה רב פפי מתיר ורב אשי או רב שימי בר אשי אסר ובכוחו של העכו"ם לכו"ע אסור, ונחלקו בכח כחו וללישנא בתרא בכח כחו לכו"ע מותר ונחלקו בכחו, היה מקרה שרב יעקב מנהר פקוד אסר בכח כחו. **עמוד ב** היה מעשה בחבית שנסדקה לארכה ובא עכו"ם וחבקה עד שהביאו כלי אחר ורפרם בר פפא או רב הונא בר רב יהושע התיר למכרה לעכו"ם ודוקא שנסדקה לארכה אך אם נסדקה לרחבה מותרת אף בשתיה כי הוא עשה בה רק כמעשה לבינה.

עכו"ם אחד נמצא בגת ואמר רב אשי שאם יש טופח על מנת להטפח צריך הדחה וניגוב ואם לא, מספיק הדחה בעלמא.

משנה עכו"ם שנמצא בצד בור יין אם יש לו מלוה עליו אסור ואם אין לו מלוה עליו מותר, ואם נפל לבור ועלה או שמדדו בקנה והתיז צירעה בקנה או שטפח על פי חבית מרותחת בכל הנ"ל היה מעשה ואמרו שימכרו ור"ש מתיר בשתיה, ואם העכו"ם נטל חבית וזרקה לבור בחמתו היה מעשה והכשירו אף בשתיה. **גמרא** שמואל אומר שאסור רק ביש לו מלוה על אותו יין ורב אשי מדייק כך מהמשנה ששנינו שמי שמטהר יינו של עכו"ם ונתנו ברשותו והעכו"ם כתב לו קבלתי ממך מעות מותר אך אם רצה הישראל להוציאו ולא הניחו עד שנתן לו מעותיו היה מעשה כזה בבית שאן ואסור ומשמע שרק באין מניחו אך אם מניחו לקחת מותר א"כ רואים שאסור רק ביש לו מלוה על אותו יין.

מה ששנינו בנפל לבור ועלה שהתירו אמר רב פפא שזה רק בעלה מת אך אם עלה חי אסור כי הוא מנסך בצאתו כמו יום אידם.

רב אדא בר אהבה אומר שינוחו ברכות על ראשו של ר"ש שכשהתיר הוא התיר גם בשתיה וכשאסר אסר אף בהנאה, ור' חייא בר אבא בר נחמני אמר בשם רב חסדא בשם רב ויש אומרים שרב חסדא אמר בשם זעירי שהלכה כר"ש, ויש אומרים שרב חסדא אמר לו אבא בר חנן בשם זעירי שהלכה כר"ש, אך אין הלכה כר"ש.

רב אשי אומר שכל דבר שטמא בזב עכו"ם עושה בו יין נסך ובדבר שטהור בזה עכו"ם לא עושה בו יין נסך, ורבינא מקשה ממה ששנינו בנטל חבית וזרקה בחמתו לבור היה

אצל השר עצמו א"כ לא שייך לחשוש לגומלים, ורבא אמר אדרבה שגם למ"ד שלא חוששים לגומלים זה רק כשאינו מפחד ממנו אך כאן שמפחדים ממנו א"כ הם מחפים עליו לזכות.

היה כרך שהניחו שם יינו של ישראל ונמצא עכו"ם בין החביות אמר רבא שאם הוא נתפס שם כגנב מותר שהוא ירא לנגוע שם ואם אינו נתפס כגנב שיש לו תירוץ להיות שם הוא נוגע שאינו ירא.

דף סב

פרק השוכר את הפועל

משנה מי ששכר פועל לעשות עמו ביין נסך שכרו אסור ואם שכר אותו לעשות מלאכה אחרת אף שאמר לו העבר לי חבית של יין נסך ממקום למקום שכרו מותר, מי ששכר חמור להביא עליה יין נסך שכרה אסור ואם שכרה לשבת עליה אף שהעכו"ם הניח את לגינו עליה שכרה מותר. **גמרא** יש לדקדק מדוע שכרו אסור אם נאמר בגלל שייך נסך אסור בהנאה הרי שנינו לגבי ערלה וכלאי הכרם שאף שאסורים בהנאה אם מכרם קידש בדמיהם מקודשת, ואין לבאר שע"ז תופסת דמיה שהרי גם שביעית תופסת דמיה ושנינו לגבי שביעית שמי שאמר לפועל קח דינר זה ולקוט לי בו ירק היום שכרו אסור ואם אמר לו לקוט לי ירק היום שכרו מותר ולא נתפס באיסור, אמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן שקנסו חכמים בחמרים וביין נסך, ששנינו לגבי חמרים שעשו מלאכה בפירות שביעית שכרם שביעית, ואין לפרש שנותנים להם שכר בפירות שביעית שהרי יוצא שהוא פורע חובו בפירות שביעית והתורה התירה רק לאכלה ולא לסחורה, ואין לפרש שהשכר קדוש בקדושת שביעית שהרי שנינו שמי שאמר לפועל קח דינר זה ולקוט לי ירק היום שכרו מותר ואם אמר לו לקוט לי בו ירק היום שכרו אסור, ומבאר אב"י שהכוונה שנותנים לו שכר בפירות שביעית, ואין להקשות שכתוב לאכלה ולא לסחורה כי יכול לתת לו בצד היתר כמו ששנינו לא יאמר אדם לחבירו **עמוד** ב העלה לי פירות הללו לירושלים לחלק אך יכול לומר לו העלם לאכלם ולשתותם בירושלים ונותנים זה לזה מתנה של חנם, ורבא אומר שבאמת זה קדוש בקדושת שביעית ומה שלא קנסו בפועל כי שכרו אינו גדול אך חמרים ששכרם גדול יותר קנסו בהם ולגבי יין נסך החמירו אף בפועל.

הסתפקו בשכרו לסתם יינם האם נאמר שכמו שאיסורו חמור כ"יין נסך אסור גם את שכרו או שנאמר שכמו שהקלו בו לענין טומאתו כך יקלו בשכרו, ויש להוכיח מהמקרה שאדם השכיר ספינתו להובלת סתם יינם ורב חסדא אמר לו שישרוף את המעות ויקברם ולא אמר לו לפזרם סתם כדי שלא יבואו בהם לידי תקלה, ולא אמר לו לשרפם ולפזרם כדי שלא יהנו מהזבל, אך קשה מדוע לא אמר לו לקברם כמו שהם כמו ששנינו שהאבן שסקלו בה והעץ שתלו עליו והסייף שהרגוהו והסודר שחנקו בו נקבר עם הנהרג, ויש לומר שבהרוגי ב"ד מוכח הדבר כיון שקוברים אותם בקבר מיוחד, לא יהנו ממה שנקבר אך במעות יחשבו שמישהו גנבם וקברם כאן.

בית ר' ינאי היו לוויים פירות שביעית מעניינים ופורעים להם בשמינית וכשאמרו לר' יוחנן על כך הוא אמר שהם עושים כראוי, וכך מותר באתנן ששנינו שאם נתן באתננה ולא בא עליה או שבא עליה ולא נתן את האתנן מותר, ולכאורה בלא בא עליה פשוט שלא יאסר שהרי זה מתנה בעלמא, ועוד אם בא עליה ולא נתן לה מה יאסר אלא הביאור בברייתא הוא שאם נתן לה ואח"כ בא עליה או שבא עליה ואח"כ נתן את

האתנן מותר, ולכאורה קשה בבא עליה ואח"כ נתן מדוע לא אומרים שיחול שם אתנן למפרע,

דף סג וביאר ר"א שהיא הקדימה והקריבה אותו, ולכאורה אם כשנתן לה אמר לה שתקנה מעכשיו פשוט שמותר כיון שהוא כבר לא בעולם בשעת ביאה וזה מתנה בעלמא, ואם לא אמר לה שתקנה מעכשיו איך היא יכולה להקריבו הרי מהפסוק **ואיש כי יקדיש את ביתו קודש** לומדים שאדם יכול להקדיש רק מה שהוא ברשותו כמו שביתו הוא ברשותו אלא מדובר שהוא אמר לה שיהיה ברשותה עד שעת ביאה ואם היא תצטרך אותו קודם היא תקנה אותו מעכשיו.

רב אושעיא מסתפק באופן שהיא קדמה והקדישה שאמירתו לגבוה זה כמו מסירה להדיוט וזה נחשב כאילו היא כבר הקריבה או שבמציאות הוא קיים בעין, ואין להוכיח מדברי ר"א שאמר קדמה והקריבתו משמע שאם רק הקדישה זה נאסר, ויש לומר שרב אושעיא מסתפק בדברי ר"א עצמם האם פשוט לו שדוקא הקריבתו זה לא נאסר אך אם היא רק הקדישה שהוא קיים בשעת ביאה זה נאסר או שבהקריבתו פשוט שמותר והיה לו ספק בהקדישתו, ונשאר בתיקו.

יש להקשות ששנינו שאם בא עליה ואח"כ נתן לה אפילו אחר ג' שנים האתנן אסור ור"נ בר יצחק מבאר בשם רב חסדא שמדובר כשאמר הבעלי לי בטלה זה אך אם אמר טלה סתם הוא לא נאסר, ויש להקשות מדוע כשאמר בטלה זה הוא נאסר הרי חסר משיכה, ויש לומר שמדובר בזונה עכו"ם שאינה קונה במשיכה, ועוד יש לומר שמדובר בישראלית ובאופן שהטלה עומד בחצירה, אך קשה שאם הוא עומד בחצירה א"כ מדוע בנתן לה אח"כ זה מותר הרי היא כבר קנתה את הטלה, ויש לומר שמדובר באופן שעשה אותו אפותיקי והוא אמר לה אם אתן לך מעות מכאן עד יום פלוני מוטב ואם לא קחי את הטלה באתנן, ורב ששת מקשה מברייטא שכתוב שאם אומר אדם לחמרו ופועליו לכו ואכלו בדינר זה או צאו ושתו בדינר זה ואינו חושש **עמוד** ב משום שביעית ומעשר ומשום ין נסך ואם אמר להם צאו ואכלו ושתו ואני פורע חושש משום שביעית ומשום מעשר ומשום יין נסך א"כ מוכח שכשהוא פורע זה דמי איסור וא"כ אותו הדין יהיה באתנן, ורב חסדא מבאר ששם מדובר בחנוני המקיפו שהוא השתעבד לו שהרי דרכו להקיף אצלו והוא סומך עליו, וא"כ נקנה הדינר לחנוני בכל מקום שהוא, ולפ"ז בחנוני שהוא לא רגיל להקיף אצלו יהיה מותר, וקשה א"כ מדוע הברייתא מחלקת בין צאו ואכלו ממקרה שהוסיף לומר ואני פורע הרי ניתן לחלק בין חנוני שרגיל להקיף לחנוני שאינו רגיל להקיף,

ועוד קשה שמדוע מותר גם בחנוני שאינו רגיל להקיף הרי רבא אמר שאם אחד אמר לחבירו תן מנה לפלוני ויקנו נכסי לך קנה גם כשלא הגיע ההנאה לידו מדין ערב, אלא מבאר רבא שגם בחנוני הרגיל להקיף גם כשהוא משועבד לו אך הוא לא יחד את השיעבוד ומה שכתוב בברייתא שכשאמר ואני פורע חושש משום שביעית מבאר רב פפא שמדובר שהוא הקדים לו דינר, רב כהנא אמר שהוא אמר שמועה זו לפני רב זביד מנהרדעא והוא הקשה שלפ"ז מדוע כתוב צאו ואכלו ואני פורע הרי הוא כבר פרע וצריך לכתוב ואני מחשב, אמר רב כהנא שאכן ניתן לשנות צאו ואכלו ואני מחשב, ורב אשי מבאר שמדובר שהוא נשא ונתן בידו ורב י"מר מקשה א"כ מדוע כתוב צאו ואכלו ויש לכתוב טלו ואכלו טלו ושתו, אמר רב אשי שאכן יש לשנות טלו ואכלו טלו ושתו.

ר"נ ועולא ואבימי בר פפי ישבו ורב חייא בר אמי בא לשבת עמם והם שאלו מה הדין בשכרו לשכור ביין נסך האם שכרו אסור כי הוא רוצה בקיומו של היין נסך או שזה מותר כי הוא בא למעט את התיפלה, ור"נ אמר שישכור ותבוא עליו ברכה, ולכאורה יש להוכיח ממה ששינינו שלא עודרים עם העכו"ם בכלאים ,

דף סד אך מותר לעקור עמו למעט את התיפלה, ולכאורה זה לדעת ר"ע בברייתא ששינינו שהמנכש והמחפה בכלאיים לוקה ור"ע סובר שגם המקיים בכלאיים לוקה ור"ע אמר שכתוב בפסוק לא תזרע שדך כלאים ומקיים לומדים ממה שכתוב לא כלאים, ומשמע שלמעט תיפלה מותר, אך ניתן לומר שהברייתא היא כרבנן אך לפ"ז לא רק למעט תיפלה מותר אלא גם לקיים מותר, ויש לומר שמדובר שעושה בחנם והחידוש הוא לדעת ר' יהודה שאסור לתת מתנת חנם לעכו"ם אבל למעט תיפלה מותר, אך יש להקשות שמר' יהודה נלמד לר"ע שאם ר' יהודה סבר שאסור לתת מתנת חנם ובכ"ז מותר למעט תיפלה א"כ גם לר"ע שסובר שהמקיים בכלאיים לוקה בכ"ז מותר למעט תיפלה ואין להקשות על כך.

עוד הסתפקו אם דמי ע"ז ביד עכו"ם תופסת דמיה ואסורה או שאינה תופסת דמיה ור"נ אמר שמסתבר שמותר מהמקרה שבאו גוים לפני רבה בר אבוה והוא אמר להם מכרו את הע"ז שלכם ואז תתגיירו ומשמע שדמי ע"ז ביד עכו"ם מותר, אך יש לדחות שכיון שדעתם להתגייר א"כ הם מבטלים אותו קודם שמכרו את הע"ז אלא יש להוכיח מהברייתא שישאל שהיה נושה בעכו"ם מנה והוא מכר ע"ז או יין נסך והביא לו את דמיהם זה מותר אך אם אמר לו המתן לי עד שאמכור ע"ז ויין נסך ואביא לך אסור, ורב ששת מבאר את החילוק בין הרישא לסיפא שברישא הוא לא רוצה בקיומו ואילו בסיפא הוא רוצה בקיומו, אך קשה שגם ברוצה בקיומו יש להתיר כמו ששינינו שאם גר ועכו"ם ירשו את אביהם עכו"ם יכול הגר לומר לעכו"ם טול אתה ע"ז ואני אטול מעות טל אתה יין נסך ואני פירות אך אם כבר באו לרשות הגר אסור, ורבה בר עולא מבאר שהמשנה מדברת בע"ז שמתחלקת לפי שבריה ואין כאן רוצה בקיומה ואמנם מתורץ מע"ז אך קשה על יין נסך ויש לומר שמדובר בחרס הדרייני שלא אכפת לו שישכור, אך קשה שהוא רוצה בקיומו שלא יגנב או יאבד, ורב פפא אומר שלא קשה מירושת הגר שחכמים הקילו בו גזירה שלא יחזור לקלקולו, **עמוד ב** וכן שינינו שדוקא בירשו מותר אך בנשתתפו אסור.

עוד הסתפקו החכמים האם גר תושב יכול לבטל ע"ז האם רק העובד לה יכול לבטלה ומי שאינו עובדה לא יכול לבטל או שהוא יכול לבטל כי הוא בן מינו, ור"נ אמר שמסתבר שהעובד מבטל ומי שאינו עובד אינו מבטל, והקשו על כך ממה ששינינו שאם ישראל מצא ע"ז בשוק ועדיין לא באה לידו הוא יכול לומר לעכו"ם לבטלה אך אם כבר באה לידו אינו יכול לומר לעכו"ם לבטלה כי עכו"ם מבטל ע"ז שלו ושל חבירו בין עובדה ובין שאינו עובדה, ויש לדקדק מה הכוונה עובדה ואינו עובדה שאם הכוונה ששניהם עכו"ם א"כ זה נקרא שלו ושל חבירו ולכאורה עובדה הכוונה עכו"ם ושאינו עובדה גר תושב א"כ משמע שגר תושב יכול לבטל ע"ז, ויש לדחות שבשניהם מדובר בעכו"ם וזה לא נקרא שלו ושל חבירו ועובדה הכוונה ששניהם עובדים לפעור או מרקוליס ושאינו עובדה הכוונה שאחד עובד לפעור ואחד עובד למרקוליס, ויש להקשות ממה ששינינו שלר"מ גר תושב נעשה משקיבל עליו בפני ג' חברים שלא

לעבוד ע"ז, וחכמים סוברים שהוא קיבל עליו ז' מצוות שקבלו עליהם בני נח, ואחרים אומרים שזה לא בכלל גר תושב, וגר תושב הוא גר אוכל נבלות שקיבל עליו את כל המצוות שבתורה מלבד איסור נבילה וניתן ליחד אצלו יין אך לא מפקידים אצלו יין ואפילו בעיר שרובה ישראל אך מותר ליחד אצלו יין אף בעיר שרובה עכו"ם, ושמנו כינו ולכאורה שמן לא נאסר כלל אלא הכוונה שינינו כשמנו ולשאר דברים הוא כעכו"ם, ור"ש סובר שינינו יין נסך ויש אומרים שלר"ש מותר בשתייה, ולכאורה מה שכתוב שלשאר דברים הוא כעכו"ם זה לגבי ביטול ע"ז כעכו"ם, ור"נ בר יצחק דוחה שזה לענין נתינת רשות וביטול רשות לגבי עירוב כמו ששינינו שישאל מומר אם הוא שומר שבת בשוק הוא יכול לבטל רשותו ואם אינו שומר שבת בשוק אינו יכול לבטל רשותו כי אמרו שישאל נותן רשות ומבטל רשות ועכו"ם עד שישכור שהוא אומר לו רשותי קנויה לך או רשותי מבוטלת לך והוא קנה ואינו צריך לזכות בקנין

דף סה רב יהודה שלח מתנה לעכו"ם ששמו אבידנא ביום אידם והוא אמר שהוא יודע בו שאינו עובד ע"ז, ורב יוסף הקשה הרי שינינו שגר תושב נעשה רק בקיבל בפני ג' חברים שלא לעבוד ע"ז, ויש לומר שזה רק לענין להחיותו אך לא לגבי ע"ז, אך קשה שרבה בר בר חנה אמר בשם ר' יוחנן שגר תושב שעברו י"ב חודש והוא עדיין לא מל דינו כמין שבעכו"ם, ויש לומר שר' יוחנן דיבר כשקיבל למול ולא מל. רבא הביא מתנות לעכו"ם ששמו בר שישך ביום אידו והוא אמר שהוא יודע בו שאינו עובד ע"ז והוא מצאו יושב עד צוארו במרחץ של ורדים וזונות ערומות לפניו אמר בר שישך יהיה לכם כך לעוה"ב, אמר רבא שלנו עדיף משלכם אמר לו וכי יש יותר מכך, אמר רבא לכם יש אימת מלכות ולנו לא תהיה אימת מלכות, אמר לו בר שישך איזה אימת מלכות יש עלי ותוך כדי דיבורם בא שליח המלך ואמר לו עמוד שהמלך צריך אותך וכשיצא אמר לו בר שישך העין שרצתה לראות לכם רע תיעקר ורבא אמר אמן ופקעה עינו של בר שישך, ורב פפא אמר שרבא יכל להביא את הפסוק **בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימנך בכתם אופיר**, ור"נ בר יצחק אמר שרבא יכל להביא את הפסוק **עין לא ראתה אלוקים זולתך יעשה למחכי לו**.

שינינו במשנה שבשכרו לעשות מלאכה אחרת והעביר לו יין נסך שכרו מותר משמע גם כשלא אמר לו לעיתותי ערב וכבר גמר לעשות לו מלאכתו ולא נאסר השכר, ויש להקשות ששינינו שמי ששכר פועל ולעתותי ערב אמר לו העבר חבית של יין נסך ממקום למקום שכרו מותר, משמע שאם לא אמר לו בערב אלא קודם לכן שכרו אסור ואביי אומר שאכן המשנה מדברת כשאמר לו רק לעתותי ערב, ורבא אומר שהמשנה מדברת כשאמר לו חבית חבית בפרוטה והעביר גם יין נסך שנאסר רק פרוטה שמטיל אותה לנהר ובשאר הוא יכול להנות שכל חבית היא שכירות בפני עצמה ולכן לא צריך לומר לו לעיתותי ערב אך אם אמר לו העבר לי מאה חביות במאה פרוטות שעדיין לא נגמרה שכירותו שכרו מותר רק אם אמר לו לעתותי ערב להעביר יין נסך, וכן שינינו בברייתא שאם אמר העבר לי ק' חביות בק' פרוטות ונמצאה חבית יין נסך ביניהם שכרו אסור ואם אמר לו העבר לי חבית חבית בפרוטה ונמצאה חבית יין נסך ביניהם שכרו מותר.

המשנה מוסיפה שאם שכר חמור להעביר יין נסך שכרו אסור, ויש להקשות מה החידוש בחמור יותר מהפועל עצמו, ויש לומר שהחידוש הוא שבשכרה לישב עליה אף שהניח לגינו עליה מותר, ולכאורה יוצא שהנחת לגינו אינו חלק

מהשכירות, וקשה ממה ששנינו שהשוכר חמור יכול להניח עליו כסותו ולגיתו ומזונותיו של אותה הדרך ויותר מכך החמר יכול לעכב עליו והחמר יכול להניח עליו תבן ושעורים ומזונותיו של אותו היום ויותר מכך השוכר יכול לעכב עליו, ואביי דוחה שאף שהשוכר יכול להניח את לגינו אך ודאי אם ימנע מכך הוא לא יקזז את שכר נשיאת הלגין, ויש לדקדק שאם מצוי לקנות מזונות בדרך גם החמר יעכב שלא ישא מזונות כלל ואם לא מצוי מזונות גם השוכר לא יעכב על החמר ורב פפא מבאר שמדובר באופן שיכולים לטרוח לקנות במסע והחמר שדרכו לטרוח ולקנות השוכר מעכב עליו אך אין דרכו של השוכר לטרוח לקנות.

אביו של רב אחא בר איקא **עמוד ב** היה מוכר יין לעכו"ם ע"י ששפך לכליהם והיה מעבירם במעבורת והם מחזירים לו את החביות שקנו ממנו בשכר העברתם במים וכשאמרו לאביי הוא אמר שהוא טורח בהיתר שהוא שופך מהחבית שלו לנודות וזה עדיין לא הגיע לקרקעית שלהם אך קשה שהוא רוצה בקיומו של הנוד שלא יסדק, יש לומר שהוא מתנה עמם שגם אם יסדקו הנודות לא יקבלו את החביות או באופן שהם מביאים עמם כלים נוספים לקבל את היין אם ישפך מהנודות, אך קשה שיש לו הנאה בעת העברתם במעבורת והוא טורח כשכבר נאסר היין, יש לומר שהוא אומר לאנשי המעבורת מראש שיעבירו את הקונים או שיש להם סימן בקשרים ואז הוא לא טורח ביין האסור.

משנה אם נפל יין נסך על ענבים ידיחם והם מותרים אך אם היו מבוקעות הן נאסרו ואם נפל על תאנים או תמרים אם הוא נותן בהם טעם אסור והיה מעשה בביתוס בן זונן שהביא גרוגרות בספינה ונשברה חבית של יין נסך ונפל עליהם וחכמים התירו לו והכלל הוא שדבר שיש בהנאתו בנותן טעם אסור ואם אין בהנאתו נותן טעם מותר. **גמרא** לכאורה המעשה סותר את הרישא ויש להוסיף ברישא שאם נותן טעם לפגם מותר וכן היה מעשה בביתוס בן זונן שנפל יין נסך על הגרוגרות וחכמים התירו.

רבא התיר למכור לעכו"ם כרי של פירות שנשפך עליו יין נסך ושאל אותו רבה בר לואי ששנינו שאם אבד כלאיים בבגד לא ימכרו לעכו"ם ולא יעשנו מרדעת לחמור אך יכול לעשות ממנו תכריכים למת מצוה ומה שאסרו למכור לעכו"ם כי חששו שהוא ימכרם לישראל וא"כ גם בכרי הזה נחשוש לכך, ורבא חזר בו והתיר רק לטחון ולאפות ולמכור את הפת לעכו"ם שלא בפני ישראל, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שנפל יין נסך על ענבים ידיחם והן מותרות ואם היו מבוקעות אסורות משמע שבאין מבוקעות מותר, ורב פפא אומר שבחייטים זה חמור יותר שבגלל הסדק שבהם הן כמבוקעות.

דף סו אם נשפך יין ישן על ענבים לכו"ע אסור בנותן טעם וביין חדש שנפל על ענבים לאביי אסור במשהו כי הולכים אחר טעם וזה מין במינו שאוסר במשהו, ולרבא אסור רק בנותן טעם שהולכים אחר השם וזה נקרא מין באינו מינו שבטל בנותן טעם, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שנפל יין נסך על ענבים שמותרים בהדחה ולכאורה מדובר ביין חדש וכתוב שאסור רק בנותן טעם, ויש לדחות שמדובר במשהו, אך קשה ששנינו בסיפא שהכלל הוא שאם יש בהנאה בנותן טעם אסור ואם אין נותן טעם מותר א"כ המשנה דברה בנותן טעם, ואביי יתרץ שהמשנה דברה ביין ישן שזה טעם אחר.

אם התערב חומץ יין בחומץ שיכר של איסור בהיתר, או שאור של חייטים בשאור של שעורים של תרומה בחולין, לאביי אסור בנותן טעם שלכל אחד מהם יש טעם אחר ומין